

Безбар'єрне суспільство - запорука якості життя людей з інвалідністю

ЗОРЯНА ЛЕНІВ,

КАНД. ПЕД. НАУК, ДОЦЕНТ,

ДИРЕКТОР

МІЖНАРОДНОГО ІНСТИТУТУ
ІНКЛЮЗІЇ

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів
України
від 14 квітня 2021 р. № 366-р

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ
із створення безбар'єрного
простору в Україні на період до
2030 року

▶ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/366-2021-%D1%80#Text>

Стратегія безбар'єрності

- ▶ безбар'єрність - загальний підхід до формування та імплементації державної політики для забезпечення безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності;
- ▶ дизайн об'єктів фізичного оточення, програм та послуг, максимально придатний для використання всіма групами населення без необхідності додаткової адаптації чи спеціального дизайну. Універсальний дизайн не виключає допоміжних пристроїв для конкретних груп осіб з інвалідністю, де це необхідно;
- ▶ доступність - забезпечення рівного доступу всім групам населення до фізичного оточення, транспорту, інформації та зв'язку, інформаційно-комунікаційних технологій і систем, а також до інших об'єктів та послуг, як у міських, так і в сільських районах

Інклюзивне освітнє середовище -

сукупність умов, способів і
засобів для спільного навчання,
виховання та розвитку здобувачів
освіти з урахуванням їхніх
потреб і можливостей

Інклюзивний освітній простір

- ЗЗСО
- ЗДО
- ІРЦ

- Позашкільля
- Спец заклади

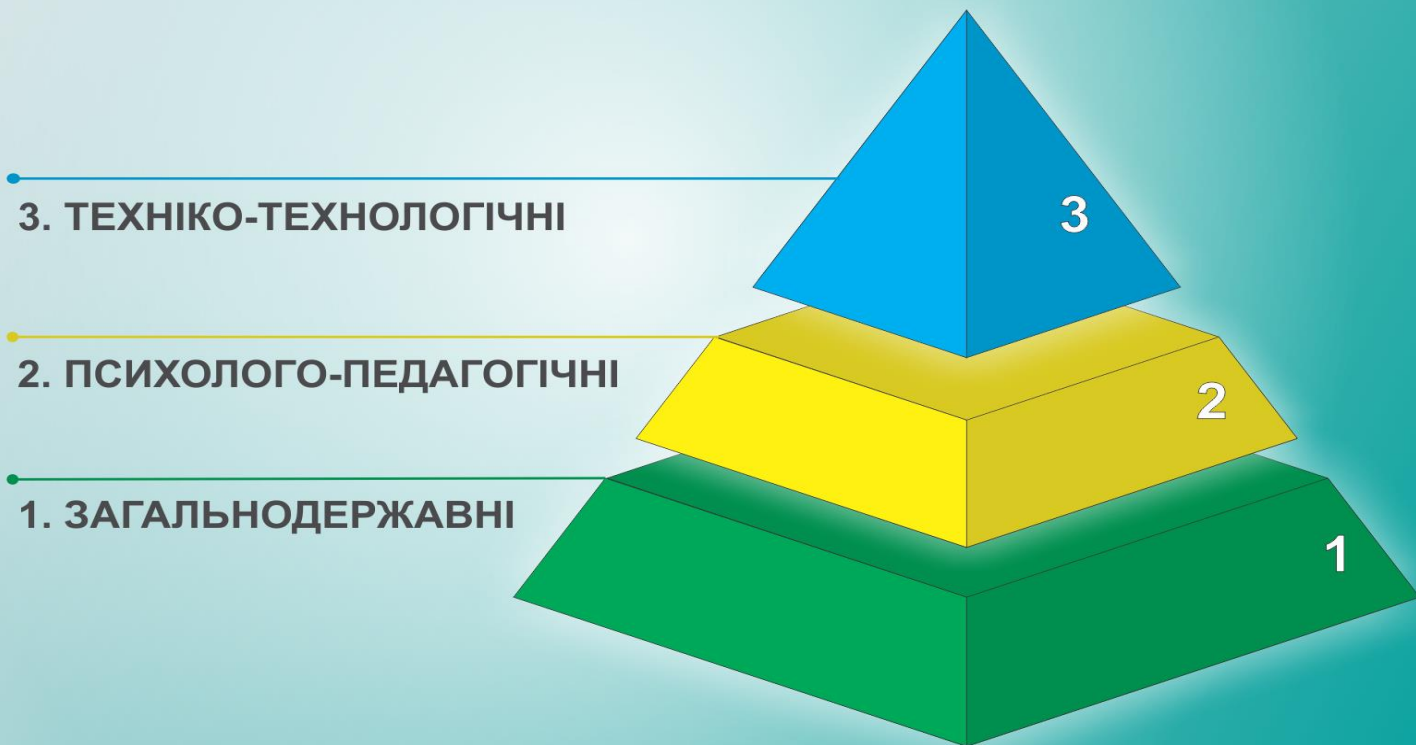

- Родина
- Громада

Піраміда забезпечення умов для інклюзії

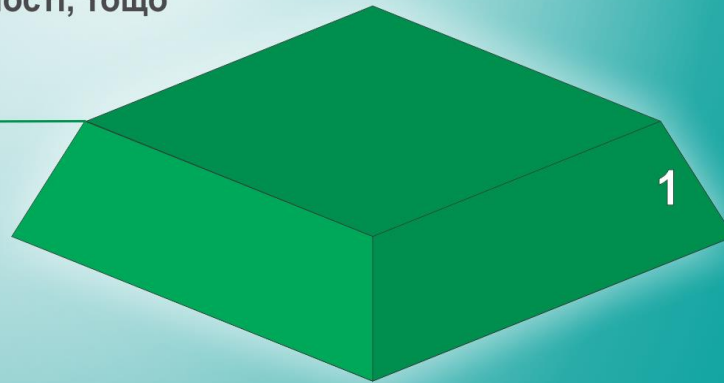
ПІРАМІДА УМОВ ЕФЕКТИВНОГО ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ З. ЛЕНІВ

1. Загальнодержавні умови

1. ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНІ

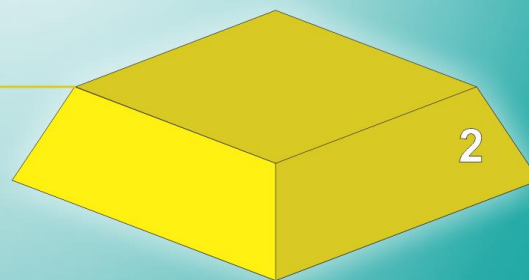
- Формування позитивної громадської думки щодо інклюзії на засадах гуманізму
- Законодавча та нормативно-правова база
- Навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення
- Якісна підготовка кадрів для роботи в інклюзивному просторі на принципах науковості, системності, наступності, природовідповідності, тощо
- Доступність

2. Психолого-педагогічні

2. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ

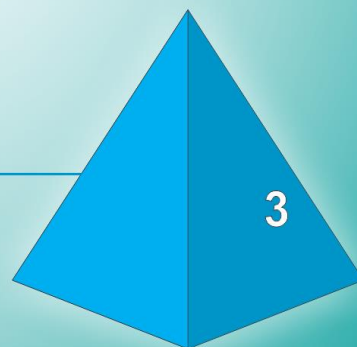
- Внутрішня позитивна мотивація педагогів
- Оптимізація освітнього процесу через поглиблення, систематизацію та інтеграцію спеціальних знань
- Реалізація особистісно орієнтованої взаємодії у системі “діти – педагоги - батьки”
- Створення креативного освітнього простору
- Дотримання здоров'язберігаючого клімату (протидія булінгу)
- Забезпечення якісного психолого-педагогічного супроводу

3. Техніко-технологічні

3. ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНІ

- Обладнання, розумні простосування
- Інформаційні засоби навчання
- Асистування
- Адаптації та модифікації
- Складання ІПР
- Спільного викладання
- Диференційованого викладання
- Індивідуального оцінювання
- Навчання внутрішньошкільних команд
- Самомоніторингові
- Арттерапевтичні
- Коучингово-фасилітативні
- Тьюторинг і менторство

Адаптація -

- ▶ Зміна характеру подання навчального матеріалу, але без зміни змісту, чи концептуальної складності завдань.
- ▶ Адаптувати – змінювати умови виконання завдання.

Модифікація -

- ▶ Зміна змісту або понятійної складності навчального завдання, тобто дитина може вивчати не той самий матеріал, що всі діти в класі, або виконувати простіші за рівнем складності завдання в межах однієї теми.
- ▶ Модифікувати – спрощувати навчальні програми.

Особливі освітні потреби майже всі діти мають такі:

- ▶ У наочній візуалізації, повторюванні, нагадуванні, підсиленій інтонації мовлення педагогів
- ▶ У залученні всіх сенсорних аналізаторів на основі компенсаторних функцій організму
- ▶ У зв'язку навчальних матеріалів із природою, побутом, творчістю та культурою
- ▶ У підтримці, допомозі, супроводі асистентами та іншими фахівцями
- ▶ У мотивуванні, стимулюванні, заохоченні, створенні «ситуації успіху»
- ▶ У зміні видів діяльності, інсценізації, імітації, розвантаженні, відпочинку, тощо
- ▶ У подрібненні складних інструкцій, навчальних матеріалів, наданої інформації
- ▶ у спрощенні окремих програм (модифікації)
- ▶ У пристосуванні викладу матеріалу до можливостей дитини (адаптації)
- ▶ У допоміжній комунікації, символах, піктограмах, умовних позначеннях, жестах, сигналах
- ▶ У прийнятті, любові, комфортній обстановці, спокійному розвиваючому середовищі, тактовності, бережливому ставленні, тощо.

Які розумні пристосування потрібні дітям з ООП?

Діти з порушеннями зору (НЕЗРЯЧІ) в інклюзії

- ▶ Малюнки випуклі, рельєфні, муляжі
- ▶ Книжки зі шрифтом Брайля
- ▶ Диктофон
- ▶ Магнітофон
- ▶ Маркування приміщень, рельєфні позначки
- ▶ Вібраційні сигнали
- ▶ Тростини
- ▶ Програмні комплекси, тренажери
- ▶ Полоси жовтого/оранжевого кольору (на дверях, сідцях, у санітарних кімнатах)

СЛАБОЗОРИ в інклюзії

- ▶ Матеріали (малюнки, букви) на жовтому фоні
- ▶ Сенсорні кімнати
- ▶ Лупи, окуляри, лінзи
- ▶ Додаткове світло
- ▶ Збільшувач PRIZMA
- ▶ Магнітні дошки темного кольору
- ▶ Наочний матеріал яскравий, збільшений, об'ємний
- ▶ Пристрої для гімнастики для очей

Діти з порушеннями слуху (нечуючі та слабочуючі)

- ▶ Вчитель (асистент/перекладач) жестової мови
- ▶ Відеоматеріали
- ▶ Звукопідсилюючі пристрої (FM-системи)
- ▶ Світловий дзвінок – сигнал
- ▶ Слухомовні тренажери “Світ звуків”, “Видима мова”
- ▶ Слухові апарати
- ▶ Кохлеарні імпланти

Діти з порушеннями функцій опорно-рухового апарата (пфора)

- ▶ пандуси,
- ▶ широкі коридори,
- ▶ спеціальні ліфти,
- ▶ низько розташовані вимикачі,
- ▶ спеціально обладнані робочі місця,
- ▶ спеціальні санітарно-гігієнічні кімнати

Діти з порушеннями поведінки та емоційно-вольової сфери, РАС

- ▶ Позитивна мотивація
- ▶ Створення ситуації успіху (арт-терапія)
- ▶ Дозування навантажень
- ▶ Релаксація (музикотерапія, ароматерапія)
- ▶ Контроль за зміною видів діяльності
- ▶ Чіткий розпорядок дня
- ▶ Розробка посильних завдань
- ▶ Картки для альтернативної комунікації
- ▶ Комп'ютерні програми, SMART-пристрої

Дякую
за увагу!

